

Strategie řešení sociální inkluze vyloučených romských komunit/lokalit města Velká Bystřice pro léta 2017-2019

Popis výchozí, současné situace sociálně vyloučených romských lokalit

Město Velká Bystřice má podle údajů Českého statistického úřadu k 1. 1. 2016 celkem 3270 obyvatel. V městečku žije cca 35-40 občanů romské národnosti (číslo je proměnlivé v tomto pásmu podle aktuální struktury rodinných, osobních vztahů, pobytu v nápravných zařízeních apod.) Životní situace a vztahové prostředí bystřických Romů se v poslední době mění s tím, jak se proměňuje tradiční rodina- s dorůstáním, dospíváním dětí se vytrácí romské tradice, zvyky a kultura, mizí přirozená autorita starších členů rodin a mají stále častěji konflikty s ostatními občany městečka a v poslední době především mezi sebou- uvnitř romské komunity.

Hlavní vyloučenou romskou lokalitou jsou 2 bytové domy na adrese 8. května č.p. 66. Zde se nachází 6 bytových jednotek a společný dvůr. Dále žije jedna romská rodina v bytovém domě na Zámeckém nám. 12.

Město Velká Bystřice od 1. 8. 2011 do 30. 4. 2016 zaměstnávalo v rámci programu Podpory terénní práce terénní pracovníci paní Jaroslavu Kaczorovu, tato trvalá a pravidelná forma působení se jevila jako velmi dobrá a přínosná. Na její práci navázal od 1. 5. 2016 pan Michal Lakomý, který byl s prací terénního pracovníka ve Velké Bystřici seznámen během své studentské praxe, kterou zde vykonával a dokázal tak pokračovat v nastaveném systému práce. Již dříve spolupracovalo s občanským sdružením Romodrom, o.s. při zajišťování příležitostné podpory a pomoci bystřickým Romům se zvládáním jejich životních, zdravotních, ekonomických, sociálních a výchovných problémů.

Nejčastějšími sociálními problémy obyvatel těchto lokalit je zejména vysoké procento nezaměstnanosti, koncentrace početných rodin, které obývají prostorově (v některých případech i hygienicky) nevhodné byty, drobná kriminalita dětí a mladistvých obyvatel lokalit, zadlužení rodin, dlužících nejen na nájemném.

Na malém prostoru, v přelidněných domech nejnižší kategorie, které jsou často ve velmi špatném technickém stavu, který způsobili samotní nájemníci, žijí rodiny a jednotlivci závislí na sociálních dávkách, vesměs dlouhodobě nezaměstnaní. Převážná většina z nich nerespektuje společenské prostředí a společenské normy.

Většina Romů nemá snahu řešit situaci bydlení vlastnickou formou a využívá bydlení nájemní, kterého si ovšem neváží. Jejich specifickým způsobem života dochází postupně, v některých případech, k devastaci bytu, znečištění životního prostředí (skládky odpadů

- podporovat samostatné myšlení, uvažování a rozhodování, rozvíjet individuální schopnosti a dovednosti

Hlavní cíle terénní práce pro léta 2017-2019:

- dokončit započatou realizaci zlepšování bytových podmínek obyvatel lokality,
- výrazně pokročit ve splácení dlouhodobých dluhů těchto obyvatel a tím, další snížení zadluženosti
- zlepšení soužití romských dětí ve škole a lepší plnění povinností, které ze školní docházky plynou pro rodiče.
- podpora zvyšování zaměstnanosti obyvatel lokality a tím,
- zlepšení vztahů a chování mezi členy komunity.

Spolupráce s partnery, institucemi

Terénní pracovník bude i nadále při své práci spolupracovat s jednotlivými pracovníky Městského úřadu. Plán aktivit bude koordinovat s tajemnicí městského úřadu a se zástupcem samosprávy města- místostarostou, který má zkušenosti z 8leté praxe ze sociálních služeb.

Pravidelně bude spolupracovat s odborem sociálních věcí Magistrátu města Olomouce.

Velmi přínosná bude spolupráce terénního pracovníka města s Charitou Olomouc, která prostřednictvím svých pracovníků zajišťuje terénní asistenci při hledání práce, upevňování pracovních návyků a jednání s potenciálními zaměstnavateli.

Spolupráce v oblasti školství bude realizována zejména s Masarykovou základní školou a mateřskou školou Velká Bystřice, ale i jinými školskými zařízeními ve městě Olomouci, které děti navštěvují, kdy terénní pracovník bude i nadále spolupracovat s pedagogy a ředitelem školy.

Terénní pracovník bude v součinnosti s odbornou komisí Rady města Velká Bystřice – Komisí pro rodinu, sociální a zdravotní záležitosti, což je platforma zástupců místního školství a poskytovatelů soc. služeb.

Terénní pracovník bude spolupracovat s řadou dalších institucí a organizací: Probační a mediační služba (výkon alternativních trestů), Úřad práce Olomouc, úvěrové věřitelské společnosti nebo bude přítomen jednání Bytové komise- zastupuje klienty.

Veškeré aktivity a činnosti terénního pracovníka budou v souladu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb Olomouckého kraje.

Strategie řešení situace vyloučených lokalit- priority, návrh řešení, opatření

-zvýšit zaměstnanost obyvatel romské komunity:

- ve spolupráci s Úřadem práce ČR vyhledávat romským spoluobčanům pracovní příležitosti, poskytnout podporu v jednání s potenciálními zaměstnavateli,
- město bude každoročně vytvářet prostor pro přijímání pracovníků v rámci veřejně prospěšných prací, v rámci nichž budou mít Romové základní prac. příležitosti

- další zlepšení bydlení nájemníkům, ze sociálně vyloučené lokality, kteří nebudou mít vůči městu dluhy nebo ti, kteří se budou snažit svoje dluhy snižovat (budou dodržovat sjednaný splátkový kalendář).

- postupně řešit, snižovat zadluženost romských rodin - terénní pracovník bude klienty doprovázet a poskytovat podporu při jednání:

- s úvěrovými společnostmi o sjednání splátkového kalendáře jako prostředku oddálení exekuce
- s dodavateli energií spojených s bydlením o sjednání splátkových kalendářů jako prostředku k obnově dodávek energií
- s poradnami pro řešení oddlužení jako SPES poradna pro dlužníky

- řešit konfliktní soužití uvnitř komunity, se sousedy a s okolní společností- závadové chování:

- moderováním vztahů uvnitř komunity bude TP přispívat k uklidnění konfliktů mezi jednotlivými rodinami romské komunity
- TP bude komunikovat se sousedy a ostatními spoluobčany, kteří budou v konfliktu s romskými obyvateli, projednáváním a komunikací hledat řešení sporů

- působit na zlepšení zázemí pro vzdělávání dětí:

- moderovat komunikaci mezi rodiči romských dětí a základní školou a mateřskou školou jako řešení záškoláctví dětí, špatných vzdělávacích výsledků, zanedbávání připravenosti a vybavenosti dětí na docházku do základní a mateřské školy,
- případně zajistit doučování dobrovolníky ve spolupráci s Charitou Olomouc,
- podpora rodičů při zlepšení zajištění materiálních podmínek dětí, zejména v oblasti vybavení dětí do školy apod.

- zmírňovat a začít preventivně působit proti závislostem (alkoholismus, kouření, gamblerství, léky) a pro zlepšování zdrav. stavu:

- TP pracovník bude zprostředkovávat klientům odbornou lékařskou a terapeutickou péči pro řešení duševních problémů, závislostí a zlepšení zdravotního stavu

Popis činnosti terénního pracovníka:

1. Mapuje situaci romské komunity, žijící na území města Velká Bystřice, a to na základě trvalého kontaktu s komunitou, usiluje o zlepšení jejich sociální situace s cílem zabránit tak jejich sociálnímu vyloučení, navrhuje optimální řešení problémů jednotlivců i celé komunity.
2. Na základě dobré znalosti a trvalého kontaktu s romskými rodinami se zaměřuje na řešení těchto problémů:
 - sleduje životní situaci klientů
 - zajišťuje pomoc a poradenství dle aktuálních potřeb klientů, s důrazem na vyhledávání klientů s problémy s bydlením, s úhradou nájemného a služeb, se sociálními a zdravotními problémy apod.

- zajišťuje pomoc klientům s vyřizováním úředních záležitostí, působí jako poradce při uplatňování nároků a asistuje při jednáních s institucemi veřejné správy, se školami, zdravotníky apod.
 - vede rodiny k udržování uspokojivých hygienických podmínek v domácnostech, k získávání pravidelných hygienických návyků, k zabezpečení pravidelné docházky dětí do školy, k plnění pravidelných lékařských prohlídek dětí, k zajištění pravidelného stravování doma i ve škole apod.
 - zvyšuje kvalitu trávení volného času dětí klientů tím, že pro ně zprostředkovává volnočasové aktivity se zaměřením na prevenci sociálně-patologických jevů
3. Ve spolupráci s dalšími odborníky a institucemi ve městě
- napomáhá řešení konfliktů mezi romskou komunitou a ostatní veřejností a uvnitř romské komunity,
 - spolupracuje s institucemi veřejné správy, se školskými a zdravotnickými zařízeními, s Probační a mediační službou, Policií ČR,
 - udržuje kontakty s nevládními organizacemi v regionu,
 - spolupracuje s Charitou Olomouc při zprostředkovávání pracovních příležitostí a pracovního poradenství.
4. O svých jednáních a zjištěních vede dokumentaci, a to především:
- kontaktní knihu
 - terénní deník
 - záznamy o postupu práce s klientem
5. Dodržuje povinnost mlčenlivosti o informacích, se kterými přichází do styku v průběhu plnění svých úkolů, přičemž tato povinnost trvá i po skončení pracovní činnosti
6. Plní ostatní úkoly dle pokynu nadřízeného v souladu s pracovní smlouvou.

Schváleno Radou města Velká Bystřice dne 19. 9. 2016.

Schváleno Zastupitelstvem města Velká Bystřice dne 19.9.2016, usnesením zastupitelstva města č. UZ/11/10a/2016.

Mgr. Ivo Slavotínek
místostarosta města

